

Drop attacks bij Ménière: een onvoorspelbare aandoening

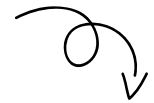
Mensen met de ziekte van Ménière kunnen plotseling omvallen of ineens in elkaar zakken. Zonder waarschuwing. Zonder duizelig- of misselijkheid. En ook zonder bewustzijnsverlies; kenmerkend voor Tumarkin drop attacks. **Een drop attack kan voelen alsof je een duw krijgt naar voren, achteren of opzij.** Maar aan de buitenkant is niets te zien. Professor dr. Tjasse Bruintjes geeft uitleg over deze onvoorspelbare aandoening.

“Een Tumarkin drop attack kan verschillende vormen hebben. Je hebt de variant waarbij iemand het gevoel heeft een duw te krijgen. En er is een variant waarbij mensen plotseling hun spier-tonus verliezen en zomaar in elkaar zakken. Er zijn ook andere soorten drop attacks bekend in de neurologie, cardiologie en psychologie. Een belangrijk kenmerk van Tumarkin is dat je daarbij altijd bij bewustzijn blijft. Bij een cardiologische drop attack, bijvoorbeeld bij een hartritme stoornis, is de patiënt vaak even buiten bewustzijn.”

Oorzaak onbekend

Ongeveer één op de twintig mensen

met Ménière krijgt een Tumarkin drop attack. Vooral bij lang bestaande Ménière. “Er is nog weinig over bekend”, zegt Bruintjes. “Wat ik tegen patiënten zeg is: ‘Ménière heeft een begin en een eind. Maar de periode daartussenin kan één, twee jaar of 22 jaar zijn’. Er zijn vermoedens dat het probleem wordt veroorzaakt in de sacculus en utriculus. Deze otolithorganen maken deel uit van het evenwichtsorgaan. Eén theorie is dat de oorzaak ligt in plotselinge toename van de hoeveelheid endolymfe. Drukverhoging van het binnenoorvocht kan dan acuut evenwichtsreflexen activeren. Maar eerlijk gezegd weten we niet precies wat de oorzaak is van de drop attacks.”

Over Tjasse Bruintjes

Tjasse Bruintjes (1963) is keel-, neus- en oorarts met als aandachtsgebied vestibulologie. Sinds 2020 is hij als bijzonder hoogleraar KNO-heelkunde, in het bijzonder de ziekte van Ménière, verbonden aan het Leids Universitair Medisch Centrum (LUMC). Bruintjes is (mede-)oprichter van het Apeldoorns Duizeligheidscentrum.

Sinds 1997 werkt hij in Gelre ziekenhuizen, Apeldoorn, met als aandachtsgebied vestibulologie en aangezichtschirurgie. Zijn wetenschappelijk onderzoek

is gericht op de diagnose en behandeling van de ziekte van Ménière, BPPD en vestibulair functieverlies. Hij was voorzitter van de multidisciplinaire richtlijn BPPD, Duizeligheid bij ouderen en ziekte van Ménière.

Prof. dr.
Tjasse
Bruintjes

Drop attacks en de ziekte van Ménière

De ziekte van Ménière is een invaliderende aandoening van het binnenoor die zich kenmerkt door spontane aanvallen van draaiduizeligheid, gehoorverlies en oorzuisen. Naar schatting zijn er Nederland tussen 8.000 en 15.000 patiënten met de ziekte van Ménière. De oorzaak is onbekend, maar waarschijnlijk speelt een storing in de water- en zouthuishouding van het binnenoor een rol. Ongeveer één op de twintig Ménière-patiënten krijgt te maken met Tumarkin drop attacks, ook wel Tumarkin crisis genoemd.

Onvoorspelbaar

Drop attacks treffen niet alleen relatief weinig mensen, ze doen zich (gelukkig) ook niet heel vaak voor. “Het is geen aandoening die je tien keer per week treft, meestal overkomt het iemand een aantal keren. Maar het onvoorspelbare karakter maakt het een gemene aandoening. Je kan vallen en iets breken. En je weet nooit waar of wanneer je een drop attack krijgt. Je voelt het niet aankomen en na tien tot dertig seconden is het voorbij.”

Behandeling

Door het ongrijpbare karakter en het feit dat het een weinig voorkomende aandoening is, is er nog weinig onderzoek gedaan naar behandelingen. “Dan gaat het om injecties met gentamicine in het middenoor bij ernstige, herhaaldelijk optredende drop attacks. Dat is

niet verbazingwekkend, want die injecties worden ook al gegeven als behandeling voor de duizeligheidsaanvallen bij Ménière. Helaas is er eigenlijk niets wat je er zelf aan kunt doen. Dat is bij Ménière al lastig en helemaal bij drop attacks. Je kunt het niet voorkomen. En omdat je het niet voelt aankomen, kun je ook vooraf geen medicijnen nemen.”

Erkenning is belangrijk

“Als arts kun je alleen onderzoeken: zijn het inderdaad Tumarkin drop attacks? Dus is het gerelateerd aan Ménière? Of ligt de oorzaak ergens anders? Het is triest dat in 1861 de Franse arts Prosper Ménière voor het eerst deze ziekte beschreef en dat we ruim 160 jaar later nog zo weinig weten. De tools zijn nog altijd beperkt. Wel belangrijk is de erkenning. Ménière is iets wat je aan de buitenkant niet ziet. Voor mensen met

Ménière is het belangrijk dat er erkenning is, dat de aandoening er is én dat die invaliderend is en een grote impact heeft op iemands sociale leven. Maar er is nog zoveel te onderzoeken.”

YouTube

Zelf heeft Brintjes nog nooit een drop attack in levenden lijve gezien. “Wel vind je er op YouTube filmpjes van. Ik weet niet of ze waarheidsgetrouw zijn, maar ze zien er overtuigend en indrukwekkend uit.” ◀